

Hvordan redde natur fra hyttebygging?

Nye hyttefelt beslaglegger ofte verdifull natur og kommunale ressurser. Befolkningen i stadig flere kommuner har fått nok, og ber om hyttebyggestopp. Kommunepolitikerne styrer dette!

I Norge finnes det 485 000 hytter. De fleste står tomme nesten hele året. Samtidig bygger vi ned stadig mer natur med nye hyttefelt. Mange av hyttene som bygges i dag, er komplette hus med vann, strøm og kloakk – og gjerne vinterbrøytet vei helt fram. Det bygges nye «byer» i naturen. En gjennomsnittlig hytte legger beslag på om lag én dekar tomteareal og store mengder råvarer som tømmer og betong til konstruksjon. I tillegg kommer veier og annen infrastruktur, både til selve hyttebyggingen og for å betjene økende trafikk mellom byene og hytteområdene.

Gode grunner for å si stopp til nye hyttefelt:

- Smertegrensen kan være nådd for nedbygging av natur og friluftsområder i kommunen – til og med hyttefolk selv protesterer.
- De øker presset på vann, avløp, veier og renovasjon.
- Snekkere kan ha jobb med å reparere framfor å rive og bygge nytt. Reparasjonsøkonomien er ofte større enn forbruksøkonomien.
- Bærekraftig reiseliv kan heller utvikles rundt hyttedeling og mer effektiv bruk av eksisterende overnattingskapasitet.

Slik kan kommunen redde natur fra hyttebygging

TIPS 1: PLANVASK

Trinn 1: Skaff flertall for en formulering i kommunens planstrategi om at gamle, uutnyttede byggeområder (for eksempel utbyggingsarealer der ikke noe har skjedd på ti år) skal fjernes fra kommuneplanen og kun tas med videre om en miljørevi-dering viser at de fortsatt kan forsvares. Utbyggingsområdene som fjernes, kan erstattes med grøntareal eller landbruks-, natur- og friluftslivsområde.

Trinn 2: Når førsteutkastet av kommuneplanen foreligger fra administrasjonen og de ulike forslagene ligger til siling i det politiske planutvalget, pass på at trinn 1 er gjort. Hvis ikke, skaff flertall for et forslag som helt konkret navngir alle gamle uutnyttede planer som dere mener nå skal nulles ut.

Når utbyggerne og eierne av disse arealene, som en gang for mange år siden fikk et positivt planvedtak, kommer med protester – husk: De folkevalgte er i sin fulle rett til å fjerne utbyggingsarealer fra kommuneplanen. Så lenge byggetillatelse ikke er gitt, er slike trusler om erstatningskrav kun slag i lufta. Muligheten for omregulering til naturformål gjelder også skuterløyper, skiløyper, skogsbilveier og annet.

TIPS 2: NYE HYTTEFELT, NEI TAKK

Utbyggere hiver inn masse nye forslag om utbyggingsområder så fort kommuneplanen er kunngjort åpen for innspill til rulle-ring, gjerne hvert fjerde år.

Sil bort nye naturfiendtlige byggeplanfor-
slag tidlig i kommuneplanprosessen!

Forslag om nye utbyggingsområder må alle konsekvensutredes før de eventuelt kan vedtas i sluttbehandlingen av kommuneplanen. De folkevalgte i kommunens planutvalg har makt til å si hvilke forslag som skal videre til konsekvensutredning. Som kjent kan det være vanskelig å stoppe et rullende tog. Det klokeste når det kommer naturfiendtlige eller uakseptable byggeideer til kommuneplanen: Avis dem med en gang! Ikke gå videre med konsekvensutredning. Finito, ferdig, vekk med dem. Politikerne trenger ikke forklare vedtaket engang. Fristen er ute for nye forslag, og det er ikke mulig å klage på avslag.

TIPS 3: IKKE GI DISPENSASJON

Den overordna arealplanen er til for å følges. Ingen har krav på å få godkjent noe byggetiltak eller reguleringsplan som er i strid med kommuneplanen. Det skal kun dispenseres for allmenne interesser.

Les mer:

Naturvernforbundets veileder (2023): [Slik kan kommunepolitikere redde norsk natur!](#)

Naturvernforbundet (2022): [Hyttebygging truer naturen i Norge](#)

Webinar (2023): [Hyttebygging og arealpress](#)

Nettside Naturvernforbundet (2023): [Del på hytta!](#)